

Светски ден на туберкулозата - 2019

24 Март 2019

Although it is an ancient and curable disease, tuberculosis (TB) is still a major public health issue the European Union and European Economic Area (EU/EEA), with over 55 000 TB cases reported annually. World Tuberculosis Day, marked each year on 24 March, is an occasion to raise awareness and advocate for efforts to eliminate TB. It is high time to end TB.

Светскиот ден на туберкулозата, одбележан секоја година на 24 март, претставува прилика да ја подигнеме свеста и да се заложиме за напор со кој ќе се елиминира туберкулозата. Крајно време е да се стави крај на туберкулозата.

Иако е старо и излечиво заболување, туберкулозата (ТБ) сè уште е значаен јавно-здравствен проблем за кој Европската унија и Европската економска област (EU/ЕЕА) пријавуваат повеќе од 55 000 случаи со ТБ годишно.

Повеќе од било кога време е да се стави крај на ТБ-та. Средбата на високо ниво на Обединетите нации за ТБ, одржана во септември 2018, покажа дека светските лидери ја обновуваат својата заложба да стават крај на ТБ-та до 2030 година, паралелно со **Одржливите развојни цели**. Стратегијата за ставање крај на ТБ-та поставува **под-цели** за мерење на напредокот кон Одржливите развојни цели:

- Инциденца на ТБ 80% пониска во 2030 година споредено со 2015 година;
- 90% помала смртност од ТБ; и
- Да нема семејство кое ќе се соочи со катастрофални трошоци поради ТБ-та.

Кога ќе се евалуира состојбата врз основа на под-целите за инциденцата на ТБ-та, станува очигледен предизвикот пред нас. Иако стапката на известување за ТБ-та од EU/ЕЕА опаднала од 2015-та, сепак до сега стигнала само до 10,7/100000 жители, додека намалувањето од 80% би барало цел на стапка на известување од 2,4/100000 жители.

Како може овие цели да бидат постигнати до 2030 година? Последниот извештај на WHO/ECDC, *Истражување и мониторинг на туберкулозата во Европа 2019-та* (податоците се однесуваат на 2017 година), индицира дека епидемиолошката слика се разликува помеѓу земјите во EU/ЕЕА. Посебно, потребен е голем напор за да се излекуваат пациентите успешно - во 2017-та помалку од половината од пациентите со туберкулоза резистентна на повеќе лекови (MDR-TB) се лекувани успешно, и за туберкулоза долготрајно резистентна на лекови (XDR-TB), порезистентниот облик

на болеста, состојбата е дури и потешка. Со цел да се постигне целта на Одржливите развојни цели во врска со туберкулозата, потребни се нови меѓусекторски пристапи, неопходно е современите можности да се користат поефективно и главен е пристапот на заштита насочен кон лицата поединечно.

ECDC ќе продолжи да нуди научни совети, поддршка според потребите на земјите поединечно и ќе ги координира напорите помеѓу земјите за да ги поддржи земјите на EU/EEA во нивните напори.

Април, 2019

Преземено од: **European Centre for Disease Prevention and Control**, An agency of the European Union

<https://ecdc.europa.eu>

Подготвил: Прим. д-р сци. Весна Спирова

